AAN : De leden van de Ledenraad

VAN : Het Bestuur

BETREFT : Vertrouwelijke notitie over de toekomst

DATUM : 1 November 2012

3

Vergadering Ledenraad 10 november 2012

Ter bespreking.

STRIKT GEHEIM & VERTROUWELIJK

Beste leden van de Ledenraad,

Als aandeelhouder van de Groep worden wij uiteraard op de hoogte gehouden van de verschillende zakelijke ontwikkelingen. De laatste tijd heeft, naar aanleiding van de situatie rond de eurocrisis, het verzekeringsbedrijf veel aandacht gevraagd. Tijdens een, speciaal op het verzekeringsbedrijf gerichte, strategische brainstormsessie hebben de Raad van Commissarissen, de Raad van Bestuur en de Directie van Facultatieve Verzekeringen NV, een hele dag met elkaar van gedachten gewisseld over de toekomst.

Daarbij zijn de actuele situatie, toekomstige risico's, bedreigingen en kansen nadrukkelijk aan de orde geweest.

De verscherpte eisen van de toezichthouder, De Nederlandsche Bank, op het gebied van de solvabiliteit van de Facultatieve Verzekeringen N.V. en de daaruit voortvloeiende gevolgen ten aanzien van de garantstelling door de B.V. Beheermaatschappij 'De Facultatieve' betekenen een kapitaalbeslag en potentieel risico voor de Groep als geheel.
Facultatieve Verzekeringen is op de markt een relatief kleine speler, waarvan niet verwacht kan worden dat zij in de toekomst daadwerkelijk in staat zal zijn om de giganten op deze markt, zoals bijvoorbeeld DELA, serieuze concurrentie te bezorgen. Facultatieve Verzekeringen heeft over 2008 en 2011 aanzienlijke verliezen geleden, welke uiteraard op het resultaat van de Groep als geheel een zware druk leggen.

Hierover valt nog veel te zeggen en toe te lichten. Een feit is thans echter dat de Raad van Bestuur, op basis van de voorliggende feiten en financiële gegevens, tot de conclusie is gekomen dat het beter en zelfs noodzakelijk is om de portefeuille van Facultatieve Verzekeringen af te stoten. De Raad van Commissarissen steunt unaniem dit besluit.
Het gaat hier immers om het belang van de onderneming als geheel. Op dit moment zijn gesprekken met een partij aangaande de overdracht van de portefeuille in een afrondende fase.

Het bovenstaande is aanleiding geweest voor het Bestuur van de Koninklijke Facultatieve om te inventariseren wat de mogelijke gevolgen voor de Vereniging zijn van het afstoten van de portefeuille van het verzekeringsbedrijf. De verzekerden zijn immers ook, al of niet bewust, lid van de Vereniging.

Berekeningen laten zien dat er bij benadering slechts 3.000 leden niet onder de categorie 'verzekerden' vallen en dus uitsluitend als 'lid van de Koninklijke Facultatieve' kunnen worden aangemerkt. Dit aantal zal in de komende jaren naar verwachting verder afnemen. Dit kan niet anders dan gevolgen hebben voor het oorspronkelijke karakter en beeld van de Vereniging, als een 'facultatieve-crematie-belangenbehartiger met een ruime achterban'. Het Bestuur heeft hierover uitgebreid van gedachten gewisseld en is tot een visie op de toekomst gekomen. Onze mening over hoe de toekomst van de Vereniging er uit kan zien, op basis van de nieuwe omstandigheden, treft u aan in de bijgaande notitie.

Door Ledenraad en Bestuur is in het recente verleden al vastgesteld dat het 'Aanmoedigingsfonds Koninklijke Facultatieve' nu de hoofdactiviteit van de Vereniging is. Wanneer het ledental zo aanzienlijk zal afnemen wordt het succes van dit Fonds van nóg groter belang. Onze notitie geeft een weg aan waardoor het 'Aanmoedigingsfonds Koninklijke Facultatieve' (en daarmee tevens de Vereniging) daadwerkelijk garant kan staan voor een relevante bijdrage aan de Nederlandse samenleving voor een lange reeks van jaren. Dit is passend bij het indrukwekkende verleden van onze Vereniging en doet recht aan de rol die onze voorgangers in Nederland hebben gespeeld.

Tijdens de besloten ochtendvergadering van de Ledenraad, op 10 November aanstaande, wordt verdere toelichting gegeven en is er uiteraard gelegenheid om op de inhoud ervan verder in te gaan. Om begrijpelijke redenen verzoeken wij u om deze brief en de notitie als strikt vertrouwelijk te behandelen. Daarom stellen wij voor om het onderwerp 'Toekomst Koninklijke Facultatieve' als agendapunt op te voeren.

Vanwege de hierboven geschetste en in bijgaande notitie behandelde situatie sluit het Bestuur niet uit dat er, vanwege de noodzakelijke besluitvorming, op korte termijn een extra vergadering van de Ledenraad moet worden gehouden. Het Bestuur stelt u voor om alvast in uw agenda rekening te houden met een extra vergadering op Vrijdag 23 November aanstaande, om 19:00 uur ten kantore van de Groep.
Op 10 November aanstaande kunnen wij hierover verdere mededelingen doen.

Met vriendelijke groet,

W.H.J.M. Hillebrandt
Voorzitter 'Koninklijke Facultatieve'

(3)
Vergadering
Ledenraad
10 november 2012
ter bespreking.

DE KONINKLIJKE FACULTATIEVE NA 2012

STRIKT VERTROUWELIJK

door

Wiel Hillebrandt, voorzitter

&

Frans Jacobs, penningmeester

1 November 2012

Inleiding

Inmiddels is duidelijk geworden dat 'de Facultatieve Groep' heeft besloten om de verzekeringsportefeuille af te stoten. De ontwikkelingen op de financiële markten, de eisen die de toezichthouders (lees De Nederlandsche Bank) stellen aan de Groep en de verzekeringsmaatschappij, alsmede de inschatting van de toekomstige kansen en risico's, hebben daartoe geleid. Een besluit tot het afstoten van de verzekeringsportefeuille heeft gevolgen voor het ledenbestand van de Vereniging. Bij het afsluiten van een verzekering was immers het lidmaatschap inbegrepen. Deze verzekerden hebben feitelijk geen band met de Vereniging als zodanig. Bij de overdracht van de portefeuille gaan deze leden voor de Vereniging verloren. De berekeningen van dit moment geven ruwweg aan dat het aantal personen waarmee geen verzekeringsverplichtingen zijn aangegaan ongeveer 3.000 bedraagt. Er kan van uit worden gedaan dat het aantal leden derhalve maximaal 3.000 zal bedragen. Te verwachten valt bovendien dat dit aantal verder zal afnemen.

De vraag is gerechtigd wat dit betekent voor de Vereniging.

De Vereniging in verschillende stadia

In het lange bestaan van de Vereniging zijn verschillende stadia te benoemen.

Allereerst is daar vanaf 1874 natuurlijk de periode van de 'strijdbaarheid'. Cremeren was een volledig onbekend fenomeen dat in Nederland geïntroduceerd moest worden. Bij het slagen van deze missie was de positie van de wetgever en de kerk van doorslaggevend belang. De wetgever en de verschillende kerkgenootschappen moesten overtuigd worden van nut en noodzaak van crematie, voor zo ver dat haalbaar was. Voorlichting aan het grote publiek voor het vinden en winnen van brede steun was daarbij onontbeerlijk.

Rond 1900 kwam het besef dat het verwerven van steun bij het publiek tamelijk nutteloos was, wanneer cremeren in Nederland niet ook daadwerkelijk mogelijk zou worden. De meeste voorstanders van cremeren hadden immers de financiële middelen en mogelijkheden niet om via de Vereniging uit te wijken naar Gotha in Duitsland. Het vormen van fondsen en het verkrijgen van toestemming voor de bouw van een crematorium kreeg topprioriteit.

In 1913 werd de Vereniging ondernemer. Naast de ideële activiteiten moest er een crematorium worden geëxploiteerd, met alle consequenties van dien. De combinatie van ideëel en commercieel was, met slechts één crematorium, haalbaar. Toch bleek er al snel een spanningsveld te bestaan tussen de ideële voorvechters van het eerste uur en de bedrijfsmatig verantwoordelijken. De groei van het crematiepercentage ging echter langzaam en geleidelijk. Die tegenstelling werd, in het begin van de vijftiger jaren, aanzienlijk groter na de opening van het tweede crematorium in Dieren. De oprichting van de Crematorium Vereniging Nederland (door de Vereniging en de AVVL) zorgde voor een snelle uitbreiding van het aantal crematoria in ons land. Ook andere organisaties, zelfs gemeenten, kregen interesse voor cremeren en besloten crematoria te bouwen. Dit gebeurde zonder enige betrokkenheid van de Vereniging. Het element van de concurrentie kwam plotseling in beeld.

Wijzigingen in de Wet, in de zestiger jaren, maakten een handgeschreven codicil noodzakelijk. De Vereniging speelde daar briljant op in door deze codicillen te administreren en te beheren, hetgeen een ledenaantal van rond de 200.000 opleverde. Inmiddels was de Vereniging ook actief geworden op het gebied van verzekeren. Gezien de al lang bestaande activiteiten op dit gebied, van onder andere DELA en de AVVL, was dit redelijk laat.

Toen de Wet opnieuw werd gewijzigd en het codicil niet meer nodig was daalde het aantal leden met grote vaart. Gelukkig zorgde de verzekeringsactiviteit ervoor dat er door aanwas van verzekerden ook weer wat nieuwe leden stilzwijgend konden worden ingeschreven. Dit aantal kon echter het aantal opzeggingen bij lange na niet goedmaken. Van de oorspronkelijke leden van het eerste uur waren er steeds minder over en al snel had de meerderheid van het ledenbestand het lidmaatschap verkregen door het afsluiten van een verzekering. Deze trend zette zich sterk voort in de daaropvolgende jaren.

Nadat de Vereniging had vastgesteld dat de combinatie tussen de ideële en commerciële activiteiten niet meer te handhaven was, werd in 1990 besloten tot splitsing daarvan. Sinds die tijd zijn de commerciële activiteiten enorm toegenomen en heeft 'de Facultatieve Groep' vestigingen van verschillende werkmaatschappijen in tien landen. Deze beslissing tot splitsing heeft dus een positieve uitwerking op de organisatie gehad.

In de jaren na 1990 moest de Vereniging constateren dat het ledental steeds verder afnam en dat de band met de leden nauwelijks meer bestond. De oorspronkelijke strijd was met succes gestreden, de zakelijke activiteiten waren afgezonderd en vooral sinds 1998 succesvol aan het groeien. De doelstellingen waren feitelijk gerealiseerd.

Missie in historisch en huidig perspectief

De Koninklijke Facultatieve is op 28 december 1874 opgericht onder de naam 'Vereeniging voor Lijkverbranding'.

Bij de oprichting werd de missie van de Vereniging bepaald: het bevorderen van de vrije keuze voor de behandeling van het menselijk lichaam na de dood en de verwezenlijking van deze individuele beslissing. De hieruit voortvloeiende doelstellingen, die ook al in 1874 zijn vastgesteld, kunnen als volgt worden samengevat:

- Cremeren moet wettelijk worden gelijkgesteld aan begraven
- Cremeren moet in de praktijk mogelijk zijn
- Een ieder moet de mogelijkheid worden geboden om bewust te kiezen tussen cremeren en begraven

De eerste doelstelling is geheel bereikt door de invoering van de Wet op de lijkbezorging van 1991.

De tweede doelstelling streeft, naast de bouw van voldoende crematoria, naar een ruim aanbod van mogelijkheden voor asbestemming, óók op begraafplaatsen. In dat kader heeft de Vereniging lange tijd bijzondere en intensief aandacht besteed aan begraafplaatsen die zich hiervoor inzetten. Dit gebeurde door het uitreiken van Aanmoedigingsprijzen. Een feit is dat, mede door de inspanningen van de Vereniging, inmiddels de overgrote meerderheid van de begraafplaatsen in Nederland mogelijkheden voor asbestemming aanbiedt. Ook zijn er inmiddels ongeveer 70 crematoria in Nederland, zodat crematie voor alle Nederlanders in de (directe) nabijheid van de woonplaats mogelijk is. Er mag gesteld worden dat ook de tweede doelstelling van de Vereniging feitelijk is bereikt.

De derde doelstelling heeft weliswaar een permanent karakter, maar opgemerkt moet worden dat inmiddels een ruime meerderheid van de overledenen in Nederland wordt gecremeerd. Daaruit kan in ieder geval worden afgeleid dat cremeren geen 'vreemd verschijnsel' meer is in de samenleving. Bovendien zijn er inmiddels voldoende organisaties die op allerlei manieren informatie geven over cremeren, zoals de LVC maar ook de

exploitanten van crematoria zelf. De Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB) doet ditzelfde ten aanzien van begraven.
Verder zijn er veel onafhankelijke organisaties op het gebied van de voorlichting over de dood, het sterven en de rouwverwerking actief. De opkomst van het internet heeft een schat aan mogelijkheden opgeleverd voor het vinden van informatie. Begraafplaatsen en crematoria organiseren regelmatig gezamenlijke Open Dagen. Ook in de media wordt veel meer aandacht aan de dood en rouwverwerking gegeven dan voorheen.

Er is dus inmiddels heel veel relevante informatie betreffende de mogelijkheden en consequenties van de verschillende vormen van behandeling van het menselijk lichaam na de dood beschikbaar voor een breed publiek. Hoewel de Vereniging natuurlijk altijd een steentje bij kan blijven dragen aan de verschaffing van informatie en het bevorderen van een vrije keuze, is de situatie wel drastisch anders dan in het verleden.

Bestuur en Ledenraad hebben vastgesteld dat het zelfstandig en als eenling ontwikkelen van allerlei activiteiten op dit gebied wellicht minder effectief is. Het ondersteunen van andere organisaties is doeltreffender gebleken. Als gevolg daarvan is besloten om de aandacht van de Vereniging nadrukkelijk daarop te concentreren.

Speciaal hiervoor is het 'Aanmoedigingsfonds Koninklijke Facultatieve' in het leven geroepen, dat in de naam een mooie en belangrijke verwijzing heeft naar de succesvolle aanmoedigingsprijs uit het verleden.

Hoe werkt het Aanmoedigingsfonds Koninklijke Facultatieve?

Elke instelling of organisatie kan bij het Aanmoedigingsfonds om financiële ondersteuning vragen. De aanvraag hiervoor dient schriftelijk te gebeuren en omvat de onderstaande gegevens:

- Informatie over de aanvrager:
  - de Statuten en een (eventueel) Algemeen Reglement
  - een algemene beschrijving van de activiteiten
  - gegevens over de samenstelling van het Bestuur
- De met de (financiële) ondersteuning beoogde concrete doelstelling(en)
- Een projectplan waarin:
  - een vermelding van de vorm van ondersteuning
  - een uitgebreide financiële onderbouwing
  - het bedrag dat wordt gevraagd als ondersteuning
  - een duidelijk tijdspad dat leidt tot de te realiseren doel(en) met tussentijdse meetmomenten

De aanvrager gaat akkoord met het verschaffen van (financiële) informatie en het afleggen van verantwoording daarover, op vooraf afgesproken meetmomenten en na realisatie van het project. Binnen 14 dagen na ontvangst van de aanvraag door het Aanmoedigingsfonds ontvangt de aanvrager een ontvangstbevestiging. Het Aanmoedigingsfonds kan te allen tijde om aanvullende informatie vragen.

Bij de beoordeling van een aanvraag gelden de volgende criteria:
- de donatie is bestemd voor een concreet uit te voeren project
- er ligt enige relatie met de ideële gedachte van de'Koninklijke Facultatieve'
- bij de toekenning van de aanvragen wordt een zo breed mogelijke geografisch spreiding nagestreefd, waarbij de nadruk op Nederland ligt
- de manier waarop duidelijk wordt dat het Aanmoedigingsfonds Koninklijke Facultatieve sponsor is.

Inmiddels geniet het Aanmoedigingsfonds Koninklijke Facultatieve enige bekendheid en zijn verschillende doelen reeds ondersteund. Het fonds is echter volledig afhankelijk van het gerealiseerde resultaat op de beleggingen van de Vereniging. Er is een kleine voorziening opgebouwd, maar het beschikbare bedrag blijft relatief gering. Hierom is ook enige terughoudendheid betracht bij het verder onder de aandacht brengen van het fonds.

Hiervoor is aangegeven dat de Vereniging zich wil concentreren op het vervullen van de rol van een zogenaamd 'Goeden Doelen Fonds'. Nu alle oorspronkelijke doelstellingen feitelijk zijn bereikt is deze keuze zeer begrijpelijk. Deze keuze heeft ook consequenties.
Hoe denkt het fonds invulling te geven aan het vervullen van deze taak? Wat wenst de Vereniging na te streven aangaande de gewenste maatschappelijke relevantie en de daarbij geëigende omvang van dit fonds?

Wanneer het fonds een rol van betekenis moet gaan spelen, dan is de omvang van het fonds, in relatie tot andere fondsen in Nederland, van groot belang.

Goede Doelen Fondsen in Nederland

Nederland kent vele verschijningsvormen van fondsen. Soms is een fonds een persoonlijk initiatief van een (vermogende) persoon of familie. Er bestaan ook fondsen welke door de Overheid zijn ingesteld. Niet zelden is een dergelijk fonds gekoppeld aan de naam van een lid van het Koninklijk Huis en voortgekomen uit een activiteit of taak van de Overheid, zoals bijvoorbeeld het stimuleren van cultuur, wetenschap of onderzoek. De inkomsten van de Staat uit kansspelen en de loterij worden voor een belangrijk deel ondergebracht bij deze goede doelen fondsen. Ook ondernemingen hebben goede doelen fondsen in het leven geroepen, vaak met een bijzondere band in de richting van de bedrijfsmatige activiteiten. Dat laatste geldt ook voor brancheverenigingen. De Landelijke Vereniging van Crematoria is daar met het welbekende Dr. C.J. Vaillant Fonds een goed voorbeeld van.

De fondsen richting zich op het ondersteunen van verschillende doelgroepen en een veelheid van onderwerpen. Soms zijn de onderwerpen en doelstellingen heel gericht en nauwkeurig omschreven. Bij andere fondsen zijn ze juist heel breed gehouden. In de regel wordt duidelijk gecommuniceerd wat de criteria zijn waarop een aanvraag kan worden ingediend en mogelijk wordt toegewezen. Soms is in deze criteria ook de maximale hoogte van een vraag om ondersteuning vastgelegd.

Het bedrag dat jaarlijks door een fonds kan worden toegekend en uitgekeerd kent ook alweer veel verschillen. Sommige fondsen keren (nagenoeg) alle inkomsten van het fonds jaarlijks uit. Dit laatste is bijvoorbeeld het geval bij het Dr. C.J. Vaillant Fonds. Hetgeen aan inkomsten wordt gegenereerd uit de recycling van (edel-)metaal kan volledig gebruikt worden voor ondersteuning. Dit fonds vormt geen eigen vermogen. De jaarlijkse uitkeringen zijn dus afhankelijk van de inkomsten in dat jaar. Andere fondsen hebben bij de oprichting een eigen vermogen meegekregen dat in stand gehouden moet worden en in omvang veelal met de inflatie gecompenseerd wordt. Deze fondsen kunnen uitsluitend de jaarlijkse inkomsten uit hun beleggingen, onder aftrek van de inflatie en organisatiekosten, voor uitkeringen aanwenden.

Daarnaast zijn er fondsen welke rechtstreeks ook het publiek benaderen voor een donatie of lidmaatschap. Het Rode Kruis, het Wereld Natuur Fonds en Artsen zonder grenzen zijn hiervan goede voorbeelden. Zij kunnen deze inkomsten toevoegen aan hun vermogen of direct inzetten voor hun doelstellingen.

Sommige fondsen zijn opgericht door (publieke) nutsbedrijven nadat de activiteiten werden gecommercialiseerd. Daarbij valt te denken aan een coöperatieve bank of verzekeraar waarvan de commerciële activiteiten werden verzelfstandigd of verkocht. Goede voorbeelden daarvan zijn het VSB Fonds (dat werd opgericht na de verkoop van de Verenigde Spaarbanken) en het Bouwfonds Cultuurfonds (opgericht naar aanleiding van de verkoop van het Bouwfonds Nederlandse Gemeenten aan de ABNAMRO). Een groot deel van de verkoopprijs werd in een goeden doelen fonds ondergebracht.
De meeste goede doelen fondsen hebben de structuur van een stichting of vereniging en beschikken over een zogenaamde ANBI status, welke status de Koninklijke Facultatieve ook bezit .

Bij het beoordelen van de omvang van een fonds wordt vaak gekeken naar het jaarlijks uit te keren bedrag aan ondersteuning. Uiteraard speelt ook het beschikbare vermogen een rol. De fondsen vanuit de Staat zijn verreweg de grootste geldgevers in ons land. Voorbeelden daarvan zijn: Het Oranje Fonds, Het Prins Bernhard Fonds en de Mondriaan Stichting. Zij keren jaarlijks vele miljoenen aan ondersteuning uit.
Het Prins Bernhard Cultuur Fonds keerde in 2010 bijvoorbeeld 24,8 miljoen euro uit aan 3.746 projecten in Nederland en Europa, terwijl de Mondriaan Stichting in 2010 ruim 16 miljoen euro doneerde aan 754 projecten in Nederland en 49 andere landen.

Over het geheel van fondsen gezien zijn dit uitzonderlijke bedragen. Het fonds dat kortgeleden als cultuurfonds werd opgericht door de familie Van den Ende zal jaarlijks ongeveer 1,5 miljoen euro gaan uitkeren en wordt daarmee één van de grootste en toonaangevende particuliere fondsen.

Wanneer een fonds jaarlijks meer dan 400.000 à 500.000 euro aan de doelstelling kan besteden, dan wordt dit fonds in het algemeen beschouwd als een belangrijke factor in de Nederlandse maatschappij.

Het opmaken van de balans in 2012

Alle verschillende ontwikkelingen, niet in de laatste plaats het afstoten van de verzekeringsportefeuille door de Groep, leiden tot de noodzaak om te kijken naar de stand van zaken op dit moment.
Waar staat de Vereniging vandaag en waar wil de Vereniging in de toekomst staan?
In de bijna 140 jarige geschiedenis heeft de Vereniging zich voortdurend moeten aanpassen aan de eisen van de tijd en aan de nieuwe omstandigheden. Dat is dus niets nieuws en is steeds met succes gedaan.

Wat kunnen we vandaag vaststellen?
De Vereniging:
- heeft haar oorspronkelijke doelstellingen feitelijk gerealiseerd
- heeft thans vooral leden die niet bewust voor het lidmaatschap hebben gekozen
- ziet daardoor begrijpelijkerwijs zeer weinig betrokkenheid van de leden
- heeft door het wegvallen van de verzekerden nog maar maximaal 3.000 leden
- kan niet verwachten dat het werven van nieuwe leden succesvol zal zijn
- erkent dat een rol als belangenbehartiger met ruime achterban voorbij is
- wenst de belangwekkende en rijke geschiedenis niet verloren te laten gaan
- wenst een zinvolle invulling, met maatschappelijke inhoud, te geven aan de toekomst
- wenst dit op een manier te doen die deze toekomst voor langere tijd veilig stelt
- wenst het predicaat 'Koninklijk' te behouden
- wenst het bestaande beleid ten aanzien van het Aanmoedigingsfonds te intensiveren
- wenst een belangrijke status voor het fonds te verwerven in de samenleving
- zoekt mogelijkheden om het fonds nadrukkelijk meer (financiële) inhoud te geven

Noodzakelijk voor het realiseren van de 'nieuwe' missie

Op dit ogenblik beschikt de Vereniging over een vermogen van ongeveer 3.3 miljoen euro. Uiteraard veroorzaakt de financiële crisis van dit moment een negatieve druk op de inkomsten uit de beleggingen en de daadwerkelijke waarde. Door verstandig beheer en een prudente risico opstelling blijven de gevolgen van de crisis voor de Vereniging zeer beperkt. Er is een bijzondere voorziening getroffen voor het Aanmoedigingsfonds. Deze voorziening bedraagt ultimo 2011 ruim 60.000 euro. De organisatiekosten van de Vereniging zijn met een bedrag van rond de 35.000 euro laag te noemen.

Voor de uitbouw naar een fonds met formaat en statuur in Nederland is het vermogen, vooral met de huidige stand van de financiële markten, niet afdoende. Zonder twijfel mag worden verwacht dat de inkomsten uit beleggingen op termijn weer oplopen, maar dan nog blijft het volume van het fonds beperkt.

Voor het realiseren van een fonds van betekenis is een groter vermogen nodig.
Om de toekomst van de Vereniging en de nieuwe missie voor langere tijd veilig te stellen is bovendien méér nodig dan alleen een groter vermogen. Het is absoluut noodzakelijk om dat vermogen in stand te houden. Daarbij moet uiteraard mogelijke inflatie worden opgevangen. Deze kan ook worden bestreden vanuit een waardestijging van de beleggingen. Nauwkeurige jaarlijkse berekeningen op basis van de actuele uitkomsten en de waardeontwikkeling zijn dus van zeer groot belang. Alleen door op die manier te handelen kan het bestaansrecht gegarandeerd worden.

Mogelijke oplossing

Naast het bestaande vermogen bezit de Vereniging ook 100% van de aandelen van B.V. Beheermaatschappij 'de Facultatieve'. In 1990, bij de afsplitsing van de zakelijke activiteiten, investeerde de Vereniging een bedrag van 4,5 miljoen euro. Sindsdien is de Groep aanzienlijk gegroeid. Deze groei is op eigen kracht zonder aanvullende investeringen van de Vereniging als aandeelhouder, maar ook zonder ooit dividend uit te betalen, tot stand gekomen, maar dat had als consequentie dat de Groep bij het veroorzaken van die groei aangewezen was op externe geldgevers. Dit heeft tot gevolg dat de Groep, in relatie tot het Eigen Vermogen, zwaar extern gefinancierd is.
Desalniettemin kan worden aangenomen dat de aandelen bij een mogelijke verkoop aanzienlijk meer kunnen opbrengen dan het door de Vereniging geïnvesteerde bedrag van 4,5 miljoen euro. Dit kan door een onafhankelijke deskundige vastgesteld worden.

Inmiddels kunnen we vaststellen dat het in 1990 verzelfstandigen van de zakelijke activiteiten een juist besluit is gebleken. Toch was het destijds een moeilijke en emotionele beslissing. Er bestaat nu eenmaal een gemeenschappelijk verleden tussen de Vereniging en de Groep. De huidige relatie tussen beiden is uitstekend te noemen. Gevoelsmatig is er meer dan alleen het juridische begrip 'moeder en dochter'. In 1990 werd de dochter niet uit huis gezet, maar het was wel tijd dat zij in het tuinhuisje ging wonen. In de loop van de jaren na 1990 is de relatie tussen moeder en dochter verder op afstand gekomen. Door de eerder beschreven ontwikkelingen veranderde het karakter van de Vereniging èn van de Groep.

Naast het formele aandeelhouderschap, werd de belangrijkste band gevormd door de vermenging van de verzekerden met de leden. Nu die band in de nabije toekomst niet meer bestaat is de vraag wat er dan resteert, anders dan het gevoel van het gedeelde verleden.

Door de gedwongen externe omstandigheden, namelijk het vervreemden van de verzekeringsportefeuille, krijgt de Vereniging een volstrekt ander karakter: van een belangenbehartigende vereniging naar een fonds met een maatschappelijke functie.
Het vervreemden van de aandelen wordt hierdoor voor de Vereniging een serieuze optie, eens te meer omdat daarmee de toekomst van de Vereniging als goede doelen fonds veilig wordt gesteld.

Het gemeenschappelijk verleden dicteert voor de Vereniging echter ook een gevoel van verantwoordelijkheid aangaande de toekomst van de Groep, het management en de medewerkers. De Vereniging wenst daar rekening mee te houden bij de selectie van wellicht in overname geïnteresseerde partijen.

Het verkopen van de Groep aan één van de grote Nederlandse concurrenten geniet als eerste optie geen voorkeur. Nog afgezien van eventuele reminiscenties uit het verleden, bestaat bij geen van die partijen de noodzakelijke ervaring met activiteiten in het buitenland. Verreweg de meerderheid van de activiteiten binnen de Groep vindt plaats in het buitenland. Ook een technisch productiebedrijf, zoals Facultatieve Technologies, Funeralia en Hygeco, zijn voor hen geheel nieuwe activiteiten. Zij zullen de buitenlandse, aan hen vreemde activiteiten, eerder als risico beschouwen. Daarnaast zullen zij de activiteiten in Nederland zo snel als mogelijk willen onderbrengen in het grote geheel van hun eigen organisatie, zodat de eigenheid en de bijzondere positie van crematoria als Westerveld geheel verloren zal gaan.

Een overdracht aan een buitenlandse partij kent voor een deel dezelfde problematiek. Ervaringen uit het verleden leren bovendien dat dit soort buitenlandse bedrijven weinig succesvol zijn op de Nederlandse en Europese markt. De Amerikaanse giganten SCI en Stewart zijn daarvan sprekende voorbeelden.

Het aantal organisaties, dat als serieuze overnemende partij voor de Vereniging in aanmerking komt, is daarmee relatief beperkt.

Een andere optie is een overdracht van alle aandelen aan het huidige management.
De leden van de Raad van Bestuur kennen de Groep als geen ander, niet in de laatste plaats omdat de aanzienlijke groei van de laatste jaren door henzelf in gang is gezet en gerealiseerd.
Het internationale karakter van de Groep en de verscheidenheid aan activiteiten is voor hen niets nieuws en dus ook geen probleem. De ervaring heeft geleerd dat de voorzitter van de Raad van Bestuur een nauwe betrokkenheid bij de Vereniging heeft, waardoor te verwachten valt dat samenwerking in de toekomst (ook bij voor de Vereniging belangrijke jubilea e.d.) goed zal kunnen verlopen. Bovendien is het waarschijnlijk dat er bij deze optie goede afspraken te maken zijn over de werkzaamheden voor de Vereniging (zoals administratie en secretariaat) welke ook in de nieuwe situatie uitgevoerd moeten worden.

Om de bovengenoemde redenen geeft het bestuur de voorkeur aan het allereerst verkennen van de mogelijkheid om tot een zogenaamde 'management buy-out' te komen. Uitgangspunt is daarbij de verkoop van de aandelen aan de leden van de Raad van Bestuur.

Uiteraard is uiteindelijk de waarde van de aandelen een belangrijke factor bij iedere afweging. Het is niet ongebruikelijk dat bij een 'management buy-out' een zekere 'korting' op de verkoopwaarde wordt toegepast. Het zittende management heeft uiteraard, zeker in dit geval, een aanzienlijke bijdrage aan de staat van de onderneming geleverd. Dat alles mag echter niet inhouden dat de Vereniging geen faire prijs mag verwachten. Wat die prijs is zal door onderzoek en onderhandelingen vastgesteld moeten worden.

Te nemen stappen

Het Bestuur heeft inmiddels gesproken met de voorzitter van de Raad van Bestuur over de mogelijke bereidheid en mogelijkheid om tot een akkoord te komen aangaande een management buy-out en de vorm waarin dit zou kunnen plaatsvinden. Hieruit is het Bestuur gebleken dat de bereidheid aan de zijde van de Raad van Bestuur bestaat om een traject in te gaan, dat mogelijk zou kunnen leiden tot de bedoelde management buy-out.

Naar mening van het Bestuur zijn de volgende stappen noodzakelijk:

- waardebepaling van 100% aandelen van de B.V. Beheermij 'De Facultatieve' en informatie aan de Ledenraad hierover
- bespreking met de Ledenraad over het voorstel van het Bestuur (zie brief en deze notitie)'
- toestemming van de Ledenraad om op het traject Management Buy Out door te gaan en onderhandelingen te voeren over de verkoopprijs.
- duidelijke afspraken maken met de Groep over de gang van zaken rondom de jubileumjaren 2013 en 2014.
- onderzoeken welke mogelijkheden en bereidheden bestaan van de zijde van de Groep inzake het beheer van het secretariaat en de financiële administratie van de Vereniging.
- onderzoek doen naar de eventueel noodzakelijke wijzigingen aan de Statuten en Reglementen van de Vereniging, alsmede de uitvoering van de operationele zaken van de Vereniging als goede doelen fonds.

Indien de onderhandelingen positief worden afgesloten en een principe akkoord wordt bereikt zal het Bestuur de Ledenraad hierover informeren en de noodzakelijke besluitvorming voorbereiden, conform hetgeen hierover in de Statuten is bepaald.